

BETÆNKNING**Afgivet af Erhverv -og Råstofudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om koncession til turistryksomhed i udvalgte områder**
*Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen [senest] bestået af:

Medlem af Inatsisartut Karl Tobiassen, Siumut, Formand
Medlem af Inatsisartut Bentiarq Ottosen, Atassut, Næstformand
Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit,
Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Lars Poulsen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut
Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 3. oktober under EM2024 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Naalakkersuisut oplyser, at forslaget vil indebære, at Naalakkersuisut fortsat kan fastsætte regler om, at levering af turistrydelser i afgrænsede områder kræver tildeling af en koncession. Hvis der bliver fastsat regler om, at levering af turistrydelser i et afgrænset område eller områder kræver tildeling af en koncession, vil Naalakkersuisut efter en udbudsrunde og høring af et eventuelt nedsat bedømmelsesudvalg jf. §9, kunne tildele koncession til turistrydelser til en rettighedshaver. Koncession til turistrydelser vil blive meddelt som en eneret.

Naalakkersuisut oplyser at koncessionsperioden forlænges fra 5 år til et udgangspunkt på op til 20 år. Den allerede gældende samlede periode fra koncessionen på 30 år forslås opretholdt. Efter 30 år vil koncessionen skulle i fornyet udbud.

Naalakkersuisut vil ved vurderingen af indkomne ansøgninger i forbindelse med udbudsrunderne skulle træffe afgørelse på baggrund af de udvælgelseskriterier, der følger af inatsisartutlovens § 10, og mindstekrav fastsat i medfør af § 11. Følgende betingelser skal være opfyldt:

- Krav til rettighedshavere (§§12-13)

- Krav til sikkerhedsplan (§14)
- Krav til forsikringsdækning og anden sikkerhedsstillelse efter §15. Dette gælder dog ikke, hvor dette i praksis ikke er muligt for den pågældende type af turistvirksomhed
- Det kan desuden være krav om ansættelse og anvendelse af grønlandske arbejdstager eller leverandører, hvis Naalakkersuisut fastsætter regler herom (§16).

Såfremt kravene ikke er opfyldt, vil ansøgningen blive afvist. Endvidere skal kravene opfyldes i hele koncessionsperioden. Den rettighedshaver, der vil få tildelt en koncession til turistrydelser, har herefter en række pligter, der skal overholdes, jf. forslaget §§ 17-18, ligesom der årligt skal betales en afgift for den tildelte koncession til turistrydelser, jf. §§ 20-23. Der foreslås en dispensationsbestemmelse, hvorved Naalakkersuisut i særlige tilfælde kan dispensere fra kravene i inatsisartutlovens §§ 12-15 og §§ 17-18, samt bestemmelser fastsat i medfør af denne inatsisartutlov.

Naalakkersuisut vil efter forslaget skulle føre tilsyn med koncessioner til turistrydelser og rettighedshaverne, ligesom Naalakkersuisut vil kunne meddele rettighedshaveren og andre omfattet af inatsisartutloven påbud om at berigtige eller ophøre et ulovligt forhold.

Der er i forslaget præciseringer om tilsyn og afgiftsnedsættelse. Endvidere er der præciseret, at der er fastsat hjemmel til, at Naalakkersuisut kan tilbagekalde en koncession udstedt i henhold til inatsisartutloven, såfremt turistaktøren undlader at efterkomme påbud efter inatsisartutlov.

Forslagets nærmere indhold er beskrevet i forslaget almindelige bemærkninger under kapitel 2, Hovedpunkter i forslaget, hvortil der henvises.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen var der en omfangsrig debat om lovforslaget. Der var en overordnet opbakning til forslaget, dog blev der til dele af forslaget udtrykt behov for yderligere behandling. Af denne årsag blev forslaget henvist til udvalgsbehandling i Erhvervs og Råstofudvalget.

3. Høringssvar

Forslaget var i perioden fra 29. april 2024 til 28. maj 2024 offentliggjort på Naalakkersuisut høringsportal. De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Indledningsvist finder udvalget det vigtigt og positivt at nærværende lov beskytter borgeres ret til at gå på jagt, fiske, samt opholde sig i naturen, selvom det pågældende område, og den pågældende aktivitet, er omfattet af et koncessionskrav. Udvalget finder det ligeledes positivt

at koncessioner kan meddeles for op til 20 år, og efter forlængelse fortsat maksimalt op til 30 år. Idet det er udvalget forståelse at erhvervslivet derved kan opnå forbedrede rammer i forhold finansiering og sikkerhed

Definition af turisme

Udvalget noterer sig, at definition af turisme efter nærværende lovforslag afviger fra turismeloven (EM2024/28).

Inddragelse af kommuner

Udvalget bemærker, at der under 1. behandlingen var opbakning til at kommunerne i højere grad får muligheden for at blive inddraget i sagsbehandlingen af tildeling af koncession. Ifølge lovforslaget gives Naalakkersuisut bemyndigelse til:

- At træffe beslutning om oprettelse og anvendelse af et bedømmelsesudvalg for koncessioner til turistydelse for koncessionsrådets kommune jf. § 7.
- Tilsynet vil kunne delegeres til andre myndigheder og institutioner under Grønlands Selvstyre samt kommunerne jf. § 24, stk. 2.
- At fastsætte regler om at delegere kompetencen til at meddele koncession til turistydelse til kommunerne jf. § 4, stk. 6.

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut i bemærkningerne til § 4, stk. 6 oplyser at hvis bemyndigelsen udnyttes, indebærer det, at kompetencen til at tildele en koncession vil påhvile kommunalbestyrelsen, men ændrer ikke ved, at Naalakkersuisut i medfør af § 3, stk. 1, skal have fastsat regler om, at levering af turistydelse i et afgrænset område kræver tildeling af en koncession.

Naalakkersuisut oplyser i bemærkningerne til § 3, at bestemmelsen ikke giver hjemmel til at fravige anden lovgivning, herunder erhvervsrettet lovgivning, miljørettet lovgivning eller planlovgivning. Udvalget finder § 3 uklar vedr. kompetencefordelingen mellem Naalakkersuisut og kommunen.

Offentlig høring

Udvalget bemærker at der under 1. behandling i Salen blev forslået at der udover almindelig hørings advisering også benyttes af lokale opslag. Dette begrundes med at det ikke er alle, der har adgang til internet eller følger med i pressen. Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til også at benytte lokale opslag i forbindelse med høring.

Ændring af ejerskabskrav:

Udvalget bemærker at, der under 1. behandlingen, blev drøftet de forslåede krav til Rettighedshavere.

Efter forslaget § 12 kan koncession til turistydelser kun meddeles til fysiske personer, der:

- ”1) har folkeregisteradresse i Grønland og har haft dette i en periode, der mindst omfatter de forudgående 5 år,*
- 2) er fuldt skattepligtig til Grønland,*
- 3) har fuld rådighed over sin formue og ikke er under konkurs-, insolvens- eller likvidationsbehandling, og*
- 4) ikke har forfalden gæld på mere end 100.000 kr. til det offentlige”.*

Efter forslaget §13 kan koncession til turistydelser kun meddeles til en juridisk person:

- ”1) der er et kapitalselskab eller et personselskab med hjemsted i Grønland,*
- 2) der ikke er under konkurs-, insolvens- eller likvidationsbehandling,*
- 3) hvor mere end halvdelen af kapitalselskabets kapital direkte eller indirekte ejes af, og hvor mere end halvdelen af stemmerettighederne direkte eller indirekte tilkommer fysiske personer, som opfylder kravene i § 12, nr. 1-4, og*
- 4) hvor mere end halvdelen af deltagerne i et personselskab opfylder kravene i § 12, nr. 1-4.*
- 5) Selskabet må ikke have ubetalt forfalden gæld på mere end 100.000 kr. til Naalakkersuisut”.*

Udvalget bemærker at, der under 1. behandlingen og i nogle af høringssvarene bl.a., blev udtrykt bekymring over, at bestemmelserne (§§ 12 - 13) vil hæmme udviklingen af turisme i Grønland.

Selvstyrejede virksomheder og private turistvirksomheder

Under 1. behandling blev konkurrenceforholdene mellem de Selvstyrejede selskaber og private virksomheder drøftet. Der blev fremsat ønske om, at udvalget grundigt undersøger, hvordan loven beskytter private turistvirksomheder mod de offentligt ejede virksomheder, således at de begge kan være med til at udvikle turisme i Grønland.

Grønlandske arbejdstagere og leverandører

Efter forslaget §16 kan Naalakkersuisut fastsætte regler om rettighedshaverens pligt til at ansætte og anvende grønlandske arbejdstagere samt grønlandske leverandører af varer og tjenesteydelser til aktiviteter, der udføres i henhold til koncessionen til turistydelser.

Efter forslaget forstås ”grønlandske arbejdstagere” arbejdstagere, der har folkeregisteradresse i Grønland jf. § 2 stk. 6. Efter forslaget forstås ”grønlandske leverandører” leverandører, der har pligt til at have registreret hjemsted i Grønland i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) jf. § 2, stk. 7.

Naalakkersuisut oplyser i bemærkningerne til § 16, at bestemmelsen har til formål at give et værktøj til at arbejde videre med i at skabe flere arbejdspladser og vækst i Grønland. Det er dog ikke Naalakkersuisuts hensigt at fastsætte krav om at benytte lokale arbejdstagere og

leverandører, hvor dette ikke er muligt eller svært at gennemføre i praksis. Naalakkersuisut forklarer dog ikke nærmere, hvordan dette skal forstås. Endvidere bemærker udvalget, at det i et høringssvar bl.a. er anført, at det, særligt inden for turismeerhvervet, kan være gavnligt at ansætte medarbejdere udefra, fordi de kan besidde kompetencer og erfaringer som der er mangel på i Grønland.

Uddannelse og kompetenceudvikling:

Udvalget bemærker, at der generelt udtrykkes behov for yderligere styrkelse af uddannelse og kompetenceudvikling indenfor turisme for både at tilsikre lokal forankring.

Dispensationsmulighed

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut jf. bestemmelsen i § 8, i særlige tilfælde kan dispensere fra kravene i forslagets § 3, §§ 12-15 og §§ 17-18 samt bestemmelser fastsat i medfør af inatsisartutloven.

Bemyndigelser

Formålet med en rammelov er at fastsætte de væsentligste principper for forvaltningen af området. Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut flere steder i lovforslaget har bemyndigelse til at fastsætte nærmere bestemmelser. Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til, at igangsætte et oplysningsarbejde for at gøre opmærksom på de ændringer af retstilstanden, som loven afstedkommer.

Ekspropriation

Efter grundlovens § 73, stk. 1, kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom, medmindre almenvellet kræver det. Det kan endvidere kun ske ved lov og mod fuld erstatning. Udvalget bemærker, at under hovedpunkter i forslaget redegøre Departementet for sine overvejelser om bestemmelserne i nærværende forslag kan anses for at indebære ekspropriation.

Naalakkersuisuts fremsatte ændringsforslag

Den 7. november fremsatte Naalakkersuisut ændringsforslag. Udvalget bemærker at, Naalakkersuisut oplyser, at med ændringsforslaget foreslås en række justeringer på baggrund af den lovtekniske gennemgang af lovforslaget ved Bureau for Inatsisartut. Derudover foreslås nogle sproglige justeringer af lovforslaget.

Endvidere oplyser Naalakkersuisut, at ændringsforslaget har ingen økonomiske konsekvenser.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger, hvortil der henvises. Udvalget bemærker, at der i høringssvarene

bl.a. er udtrykt bekymring for, at forslaget kan have negative konsekvenser for turismeerhvervet samt for andre sektorer.

6. Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit, Siumut og Atassut indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse. Udvalgsflertallet opfordrer samtidig Naalakkersuisut til at fremsætte yderligere et ændringsforslag med henblik på at sikre overensstemmelse mellem den grønlandske og danske version af Inatsisartutloven.
- Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut påtænker dog at fremsætte et ændringsforslag vedr. §27 stk. 1 til 3. behandling
- På baggrund af Inatsisartuts behandling indstiller udvalget, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Erhverv og Råstofudvalget inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Karl Tobiassen
Formand

Bentiarq Ottosen
Næstformand

Mariane Paviasen

Kristian Jeremiassen

Lars Poulsen

Kuno Fencker

Pele Broberg